

Gesprekken met Meindert en Kees Nieuweboer gaan over het eigen bedrijf, maar vooral over beleidsmaatregelen en politiek. Vader en zoon zijn beiden bestuurlijk actief en blijven dankzij het gebruik van FIR-koolstof mest bovengronds uitrijden.

Kees en Meindert Nieuweboer: 'Vanaf het begin zijn we tegen het injecteren van drijfmest geweest'

De groep droge koeien in de jongveestal is veelzeggend voor de bedrijfssituatie bij melkveehouder Kees Nieuweboer uit het Noord-Hollandse Aartswoud. 'De stal voor de melkkoeien zit vol en in de jongveestal was nog ruimte. Per tien koeien houden we tegenwoordig nog maar vijf stuks jongvee. We gebruiken op ongeveer een kwart van de veestapel een Belgische blauwe stier', zegt Kees (37). Samen met zijn oom Cees (58) Nieuweboer heeft hij een commanditaire vennootschap. Zijn vader Meindert (64) heeft zich inmiddels teruggetrokken uit het bedrijf, maar hij roert zich nog wel degelijk. De meeste van

de melkbeurten komen nog altijd voor zijn rekening. 'We maken deel uit van een bedrijfseconomische studiegroep waarin veehouders zitten die geen jongvee meer opfokken', vertelt Kees. 'Het is opvallend om te zien hoe goed de resultaten zijn die deze veehouders neerzetten.' Nieuweboer overweegt om nog minder jongvee op te fokken en meer Belgische-witblauwstieren in te zetten. 'Zonder jongveeopfok krijg je iedere grasspriet die vandaag opgegeten wordt morgen terug in de melk en overmorgen terug in melkgeld. Jongveeopfok is gewoon een kostbare geschiedenis, de

drijfselementen voldoende aandacht te schenken, zonder dat het heel veel tijd kost, hopen we een zo goed mogelijk saldo te draaien.'

Zo wordt het rantsoen met 80 procent gras en 20 procent maïs simpel gehouden en alleen aangevuld met krachtvoer. Bijproducten voeren kost volgens Kees extra arbeid en is vanwege voldoende ruwvoeraanbod niet nodig. Ook in het weideseizoen staat gemakkelijk werken voorop.

gulatie. Nieuweboer voert de koeien per dag ongeveer 100 gram FIR-poeder, eigenlijk een soort koolstofpoeder dat vergelijkbaar is met Norit. Door deze dagelijkse toevoeging moet de stikstof in de mest beter gebonden worden. 'Voor een goede mestkwaliteit moet je bovendien zorgen dat de koolstof-stikstofverhouding in de mest hoog wordt', weet Meindert, die zich duidelijk verdiept heeft in de materie. De C-N-verhouding in de mest ligt op het bedrijf bij Nieuweboer op 13 en dat is ruim bovengemiddeld. 'Dat kan door het rantsoen minder eiwitrijk te maken, FIR toe te voegen en stro in de boxen te gebruiken. Geen zaagsel, dat verteert te langzaam.' Door aan deze eisen te voldoen is Nieuweboer in het bezit van het certificaat van de stichting FIR-boeren dat een soort vrijbrief geeft om mest bovengronds te mogen uitrijden. 'We hebben een aantal keer de politie op het erf gehad toen we aan het mestrijden waren. Omdat we het certificaat konden tonen, hebben we drie keer

een procesverbaal gehad, maar uiteindelijk zonder boete-opleg.' De stikstof uit kunstmest wordt gegeven via zwavelzure ammoniak (ammoniumsulfaat met 21 procent stikstof). 'Dat is een kunstmest waar geen stikstof van verdampft of uitspoelt', aldus Meindert. Op jaarbasis wordt er nog 250 kg stikstof uit kunstmest aangevoerd en vorig jaar bedroeg het stikstofoverschot 120 kg per hectare.

Twee vakbonden onder één dak

Meindert Nieuweboer heeft al snel een aantal papieren op tafel liggen met onderzoeksresultaten over milieubelasting van bemesting, nitraatrichtlijnen en kaderrichtlijnen voor water. Als bestuurslid van de Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) houdt hij de mestwetgeving nauwkeurig in de gaten. 'Als veehouder word je aan alle kanten belaagd, je moet alert zijn. Voordat je het weet,

word je door de overheid klemgezet', reageert hij gedreven. Kees is op zijn beurt voorzitter van WLTO, subafdeling Opmeer in Noord-Holland. NMV en LTO behartigen beide de belangen van de veehouders, maar zitten lang niet altijd op één lijn. Bij de familie Nieuweboer zitten de twee organisaties onder één dak, maar dat gaat prima. 'LTO doet veel meer achter de schermen, zoals bestemmingsplanwijzigingen, lobbywerk en ruimtelijke ordening. Dat zijn zaken waarmee je de NMV echt niet kunt opzadelen', vindt Kees. 'Het is goed dat NMV er is, de vakbond houdt iedereen wakker, maar ze scoren wel voornamelijk op de makkelijke punten.' Meindert geeft aan dat hij zowel lid is van LTO als van NMV. 'Alleen begin je als boer niets meer. We hebben elkaar gewoon nodig en dat wordt in de toekomst steeds belangrijker.'

Jaap van der Knaap

Veel melk uit oude gebouwen

Kees Nieuweboer: 'Zonder jongveeopfok komt iedere grasspriet terug in melk'

omlooptijd van je investering is lang.' Bang voor ziekte-insleep bij vaarzenaankoop is Nieuweboer niet. 'We kopen de koeien in de omgeving bij gecertificeerde bedrijven.'

Bovengronds mest uitrijden

De toon is al vroeg in het gesprek gezet. Kees Nieuweboer is een nuchtere Noord-Hollander en valt onder de categorie 'saldo-boeren'. 'Onze strategie is om zoveel mogelijk melk te produceren in de bestaande gebouwen', stelt hij en hij toont de ligboxenstal waarvan het oudste deel dateert van 1972.

Vorig jaar verving Nieuweboer de Engelse boxen door zwevende boxafscheidings die hij tweedehands kocht. Het bedrijfsmanagement draait om weinig kosten maken en eenvoud in het management. 'Eigenlijk blinken we niet in één specifiek punt uit', vindt Kees. 'Door aan alle be-

Kees Nieuweboer verstrekt dagelijks 100 gram FIR per koe aan het voerhek

'Sinds een aantal jaren passen we standweiden toe. Er zijn nu veel minder schommelingen in de melkproductie en de koeien zijn veel rustiger', is de ervaring. Op jaarbasis melken 100 koeien het melkquotum van bijna 8 ton melk vol waarbij de gehalten schommelen rondom de 4,20 % vet en 3,35 % procent eiwit.'

FIR-boer

Om het bedrijf ligt 68 hectare waarvan dit jaar 12 hectare verhuurd is als aardappel-land en 8 hectare voor tulpenbollen. Vooral tulpenland is met 3500 euro per hectare erg lucratief. Volgens Meindert is juist deze grond erg gewild voor verhuur vanwege de goede bodemkwaliteit. 'Vanaf het begin dat mest injecteren verplicht werd, heb ik me ertegen verzet. Door mest in de grond te spuiten, verzuurt de grond en vernietigt je het bodemleven. Daarom zijn we gestart met FIR aan het rantsoen toe te voegen en we zijn de mest bovengronds gaan uitrijden.'

FIR betekent letterlijk Fysische Ionen Re-

